

רקח מרקחת
פרשת נשא-- שבועות

This completes the ענין of counting כלל ישראל, and the דינים of the מחנות.

The מדרש (ב: ג) says it goes to an extreme (goes to an extreme) in expressing the מעלה of the דגלים. In חבה גדולה חבבן הקב"ה, שעשאם דגלים כמלאכי השרת כדי שיהיו ניכרין. ומנין שהוא אהבה לישראל שכן שלמה אומר (שיר השירים ב: ד) 'הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה'... דבר אחר, הביאני אל בית היין- בשעה שנגלה הקב"ה על הר סיני, ירדו עמו עשרים ושתים רבבות של מלאכים... והיו כלם עשויים דגלים דגלים שנאמר (שיר השירים ה: ז) דגול מרבבה. כיון שראו אותם ישראל שהם עשויים דגלים דגלים, התחילו מתאווים לדגלים, אמרו אלואי כך אנו נעשים דגלים כמותן. לכך נאמר הביאני אל בית היין, זה סיני שנתנה בו התורה שנמשלה ביין... אמר להם הקב"ה מה נתאוותם לעשות דגלים, חייכם שאני ממלא משאלותיכם...

This demands an explanation- what is this great significance of the דגלים; and in fact the כלי יקר וכל משכיל יפלא בעיניו מה קול המולה זו... ומה יקר וגדולה נעשה בישראל עד אשר התאוו להם כל כך? (ב: ב)

The פשט we will discuss for today isn't the answer that the כלי יקר gives, but it's based on what he writes in his next piece in explaining generally the idea of the דגלים. There are some הוספות from the פניני דעת, as well.

The פניני דעת explains that בני ישראל איש על מחנהו ואיש על דגלו לצבאותם - במדבר (א: נ"ב) פסוק says in צבא ה' כלל ישראל are considered תפקיד, that is determined by משמרת or תפקיד, that is determined by השגחה. Each person must use his particular כחות and circumstances to be מקדש שם שמים in the world. [In the times of the נביאים, a person could come to the נביא and be told what his תפקיד is. Nowadays, a person must judge based on his כחות, and הדרכה from תלמידי חכמים and where השגחה leads him- what his תפקיד should be.]

The פשוט פשט in אין השכינה שורה כי עם על חכם, עשיר, גבור ועניו - נדרים (לח.) גמרא brings a גמרא in גמרא is referring to the requirements to be a נביא. However the כלי יקר applies this idea, also to the required סדר of the מחנה of כלל ישראל in order for the שכינה to be שורה on it. The יהודה of שבט and the ראובן דגל of ראוון were noteworthy in the area of מדות טובות and עונה. This was shown by ראוון's willingness to be מודה על מדה in regards to אפרים and his camp had great פסוקים or proofs for every שבט. (The כלי יקר brings מעשה בלהה in regards to גבורה דן. Thus כלל ישראל contained all four traits listed by the גמרא.)

The כלי יקר expressed- "ופניית כולם אל השכינה שבאמצע, כי כולם כאחד טובים כשמשמעין בהם לשם שמים" Each שבט and indeed every יחיד has his unique כחות and therefore his individual חלק in תורה (ותן חלקנו בתורתך) תורה; just as every מלאך has his individual שליחות. The מלאכים by being the faithful messengers that they are, serve as a מרכבה לשכינה. That is the significance of ישראל-דגלים also, with their focus on the משכן and the שכינה that rests there, are capable through use of their כחות to make the world a place of השקנת השכינה.

The מדרש quoted earlier designated מתן תורה as the time when the desire for דגלים began.

Perhaps that's because this is the time each person received his תפקיד and his individual share in הרמת קרן התורה. In this vein, we must always be mindful of the famous words of President John F. Kennedy, "Ask not what Torah can do for you, ask what you can do for Torah!"

א גוט יום טוב!